

Nr. înreg. 19/19.09.2023

Aprobat în ședința CA din 22.09.2023

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND Prevenirea și managementul cazurilor de violență în mediul școlar

Ediția I, Revizia 0
Cod: PO - 9

Cuprins

Numărul componentei	Denumirea componentei	Pag .
1	Lista responsabililor cu elaborarea, verificare și aprobarea procedurii, situația edițiilor.	2
2	Scopul activității procedurate	2
3	Documente de referință/reglementări aplicabile activității procedurate	2
4	Definiții și abrevieri	3
5	Descrierea procedurii operaționale, responsabilități și circuit documente	3
6	Structuri implicate în prevenirea și gestionarea cazurilor de violență și bullying	8
7	Formular de distribuire procedură	10
8	Anexe	11

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii documentate

	Elemente privind responsabilii /operatiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat				
1.2.	Verificat				
1.3.	Avizat				
1.4.	Aprobat				

Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii documentate

Nr. crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția I			
2.2.	Revizia 0			

2. Scopul activității procedurate

- Stabilește modul de desfășurare a activității de prevenire și tratare a cazurilor de bullying din cadrul Grădiniței cu program normal ERI, etapele de urmat și persoanele implicate.
- Asigură existența documentației adecvate derulării activității
- Stabilirea regulilor și etapelor de urmat în situația sesizării unui caz de bullying
- Precizează persoanele abilitate să intervină și responsabilitățile acestora

3. Documente de referință (reglementări) aplicabile activității procedurate

3.1 Reglementări internaționale:

- Regulamentul nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

3.2 Legislație primară:

- Legea educației naționale nr.198/04.07.2023
- Planul Național Cadru de Acțiune pentru siguranța școlară (înregistrat la M.A.I. cu nr. 126935/05.09.2023, M.E. cu nr. 11851/05.09.2023, M.S. cu nr. AR 16170/05.09.2023, M.M.S.S cu nr. 762/05.09.2023, M.F.T.E.S. cu nr. 632/05.09.2023, M.C. cu nr. 5750/05.09.2023, M.D.L.P.A. cu nr. 140415/05.09.2023 și D.P.R.P. cu nr. DRP/8757/05.09.2023)

3.3 Legislație secundară:

- ORDINUL nr. 6.235 din 6 septembrie 2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolărilor/preșcolărilor/preșcolărilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar.
- ORDINUL nr. 6.467 din 3 octombrie 2023

3.4 Alte documente, inclusiv reglementări interne:

- Decizii emise de conducerea Grădiniței
- Regulament de organizare și funcționare al Grădiniței

4. Definiții și abrevieri

Element	Descriere
sesizarea cazurilor de violență	Procesul prin care o situație de acest gen, manifestată asupra unui copil sau a unui cadru didactic, este adusă la cunoștința autorităților competente de către personalul grădiniței/preșcolari/părinți, pentru a se lua măsuri adecvate în interesul victimei, al martorului și al autorului actului de violență, urmând ca acestea să asigure sau să faciliteze accesul la servicii specializate, în vederea reabilitării stării de sănătate fizică și psihică
echipa multidisciplinară și interinstituțională	Profesioniștii menționați în componența minimă prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 49/201 la care se adaugă, obligatoriu, unul din membrii personalului din unitatea de învățământ: directorul, educatorul, consilierul școlar sau mediatorul școlar, dacă este cazul
bullyingul	O formă de violență psihologică și reprezintă acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au caracter repetitiv, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale și care se desfășoară în instituțiile de învățământ preuniversitar și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale
cyberbullyingul	O formă de bullying manifestat asupra unui copil/adult, prin mijlocirea tehnologiei digitale în mediul online, prin diverse rețele de socializare, prin intermediul platformelor de telefonie mobilă pentru schimburi de mesaje sau prin platformele de jocuri interactive și de rețea desfășurate online.
CEAC	Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului;
ONG	Organizație neguvernamentală, în sensul Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare
CPEV	Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității
CPECA	Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog

5. Descrierea procedurii operaționale, responsabilități și circuit documente

5.1 Precizări generale:

5.1.1 Faptele de violență verbală, fizică, psihologică - bullying, emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică, cât și orice alte activități sau comportamente care pot pune în pericol sănătatea sau integritatea beneficiarilor primari și a personalului din învățământ, sunt gestionate la nivelul Grădiniței.

5.1.2 Procedura reglementează modalitățile de lucru, regulile aplicabile și responsabilitățile persoanelor implicate în managementul interinstituțional și multidisciplinar al:

- cazurilor de violență ușoară între preșcolari, săvârșite în mediul școlar
- cazurilor de violență gravă între preșcolari, săvârșite în mediul școlar
- cazurilor de violență asupra preșcolarilor, săvârșite de membri ai personalului grădiniței, în mediul școlar
- cazurilor de violență asupra personalului grădiniței, săvârșite de preșcolari, în mediul școlar
- suspiciunilor de violență comisă asupra copilului în afara mediului școlar
- cazurilor de suspiciune de consum de substanțe psihoactive în rândul preșcolarilor
- cazurilor de suspiciune de port sau folosire, fără drept, de obiecte periculoase sau suspiciunea săvârșirii, de către preșcolari, a unei infracțiuni în mediul școlar

5.1.3 Pentru a fi considerate fapte săvârșite în mediul școlar, acestea trebuie să se comită în perimetrul grădiniței, în cadrul activităților școlare/extrașcolare organizate de cadre didactice în afara perimetrului grădiniței sau în cadrul activităților școlare/extrașcolare desfășurate în mediul online.

5.1.4 În identificarea cazurilor de bullying și cyberbullying, personalul Grădiniței și preșcolarii utilizează fișa de identificare din anexa nr. 1.

5.1.5 Exemple de cyberbullying pot fi:

- transmiterea de mesaje răutăcioase sau amenințătoare, răspândirea de zvonuri, minciuni, mesaje sau fotografii cu scopul discreditării sau dezvăluirii de secrete, transmiterea de mesaje negative pe dispozitivul electronic al altei persoane, atât SMS-uri, cât și mesaje trimise prin intermediul unor aplicații online, de cele mai multe ori sub identitate falsă sau ascunsă;
- crearea de spații virtuale (website, blog, cont pe rețelele de socializare) cu conținuturi în care altcineva este ridiculizat (filme, desene, fotografii, texte);
- accesarea și utilizarea neautorizată a contului de e-mail/a contului de pe platformele de socializare al altei persoane, folosirea identității acesteia pentru a trimite mesaje sau materiale de amenințare menite să producă suferință;
- excluderea deliberată a altei persoane din liste de mail-ing sau grupuri de comunicare online; folosirea parolei altei persoane pentru a-i modifica profilul pe rețele de socializare sau pentru a posta în numele acesteia conținuturi și mesaje jignitoare la adresa altora;

- hărțuire online;
- mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen;
- urmărire online;
- amenințări online;
- publicarea de informații și conținut grafic intim;
- transmitere de materiale cu conținut sexual.

5.1.6 Cazurile de violență pot fi raportate (Anexa 3):

- de preșcolari, părinți sau cadre didactice;
- preșcolarii pot face sesizări verbale;
- preșcolarii pot sesiza oricărui cadru didactic;
- confidențial, pentru părinții preșcolarilor, prin mesaje la cutia cu sesizări/alte mijloace puse la dispoziție de grădiniță. Acestea se verifică o dată pe săptămână, iar comisia intervine doar în soluționarea cazurilor semnate.
- părinții și cadrele didactice se adresează, în scris, pe platforma de comunicare a grădiniței.
- Cazurile de violență sunt aduse la cunoștință educatorului de la grupă, care va completa Anexa 3 și o va preda comisiei.

5.1.7 Personalul grădiniței protejează preșcolarii și părinții care raportează fapte de violență împotriva oricărei forme de discriminare sau răzbunare din partea celorlalți.

5.1.8 În sensul prezentei proceduri, cazurile ușoare de violență între copii au, cumulativ, următoarele caracteristici:

- frecvență scăzută/ocazională: un caz de violență ușoară se repetă de cel mult 3 ori pe lună; în situația în care frecvența este mai mare, este necesară încadrarea cazului ca formă gravă de violență;
- consecințe minore asupra copilului/copiilor victimă.

5.1.9 Dacă au frecvență scăzută și consecințe minore, fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră **forme ușoare de violență** între copii următoarele:

- abuz fizic: atingerea nedorită fără conotație sexuală, scuiparea, îmbrâncirea, trântirea, aruncarea cu obiecte etc.;
- abuz emoțional: ton ridicat cu intenție, tachinare, ironii, insulte/înjurături, poreclire, intimidare.

5.1.10 Cazurile în care este afectată integritatea sau sănătatea victimei/victimelor (sunt necesare servicii medicale), a existat abuz psihologic (constatat de psiholog) și altele similare sunt încadrate ca forme grave de violență.

5.1.11 Fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră **forme grave de violență** între copii următoarele:

- forme de abuz fizic care constituie infracțiuni, precum: vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, lovirea sau alte violențe, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte, uciderea din culpă, omorul, omorul calificat;
- alte forme de abuz fizic: lovirea, aruncarea cu obiecte, imobilizarea copilului, obligarea copiilor cu alergii alimentare sau intoleranțe alimentare de a mânca/ingera alimente declanșatoare de

reacții alergice sau la care copilul dezvoltă intoleranțe alimentare. Se încadrează în noțiunea de formă de abuz fizic și disimularea că un aliment nu prezintă risc și păcălirea preșcolarilor în acest sens;

– forme de abuz psihologic care constituie infracțiuni, precum: instigarea la violență, incitarea la ură și discriminare, amenințarea, șantajul, hărțuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii;

– alte forme de abuz psihologic: bullyingul și cyberbullyingul, semnele obscene, injuriile și jignirile, calomnia, terorizarea;

– forme de abuz sexual care constituie infracțiuni, precum: agresiunea sexuală, actul sexual cu un minor, violul, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă;

– alte forme de hărțuire și abuz sexual: glume sau bancuri cu conotații sexuale care creează disconfort; comentarii cu conotație sexuală privind aspectul fizic al unei persoane; utilizarea de apelative umilitoare sau sexiste; semne obscene; fluierături; comentarii sau mesaje cu conținut sexual; discuții explicite sau avansuri sexuale directe; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimțământ; solicitări care pun preșcolarii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; grooming (ademenirea minorilor în scopuri sexuale);

– traficul de minori.

5.1.12 Prevederi principale:

- dacă e martorul unei fapte de violență, personalul grădiniței are obligația să elimine riscurile, să apeleze numărul unic de urgență 112 și să le redea preșcolarilor sentimentul de siguranță fizică și emoțională;
- în cazul faptelor de violență care constituie infracțiuni, directorul este obligat să sesizeze poliția;
- în cazul faptelor de violență gravă asupra minorilor (săvârșite de preșcolari/personalul grădiniței) directorul grădiniței este obligat să sesizeze 119 (DGASP);
- personalul grădiniței este obligat să comunice cu părinții/reprezentanții legali despre situația de violență/corelată în absența preșcolarului, în prezența psihologului, într-un spațiu care asigură confidențialitatea celor implicați;
- personalul grădiniței realizează/contribuie la analiza cazului de violență, după caz, în colaborare cu instituțiile abilitate - pentru prevenirea revictimizării, interviuarea repetată a victimei/victimelor este interzisă;
- personalul grădiniței stabilește și aplică măsuri de sprijin pentru victime și autori, respectiv sancțiuni pentru autori;
- personalul grădiniței este obligat să păstreze confidențialitatea cu privire la identitatea persoanelor implicate în situația de violență - autori și victime – respectiv a celor implicați în situațiile corelate, față de toți membrii comunității școlare, cu excepția persoanelor care au responsabilități sau constituie persoane-resursă în managementul cazului;
- în paralel cu managementul cazului, personalul grădiniței completează Fișa de management a cazurilor de violență și o transmite spre înregistrare Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței;
- în paralel cu managementul cazului, dacă e necesar, Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței revizuieste Planul grădiniței de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar și aplică măsuri de prevenire a fenomenului.

5.2 Etape în managementul cazurilor de violență în mediul școlar

5.2.1 În situația în care fapta de violență este sesizată de preșcolari, personalul grădiniței îi ascultă cu răbdare, calm și îi protejează împotriva oricărei forme de discriminare sau răzbunare din partea altor preșcolari sau adulți. Personalul grădiniței folosește un limbaj adecvat gradului de maturitate și gradului de vulnerabilitate al persoanelor implicate. Personalului grădiniței îi este interzisă folosirea unui limbaj/ton acuzator, interogator, intimidant, umilitor, care învinovățește. Personalul grădiniței nu va întreprinde nicio acțiune care să aducă atingere demnității persoanelor implicate.

5.2.2 La locul săvârșirii faptei, personalul grădiniței are obligația să elimine riscurile, să apeleze numărul unic de urgență 112, dacă este necesar, să sesizeze personalul din cabinetul medical, dacă este necesar, și să le redea preșcolarilor sentimentul de siguranță fizică și emoțională.

5.2.3 Pentru prevenirea revictimizării, interviuarea repetată a victimei/victimelor este interzisă. În funcție de gravitatea cazului, interviuarea persoanelor implicate este realizată de reprezentanții poliției, ai DGASPC sau ai grădiniței.

5.2.4 Educatorul/dirigintele/cadrul didactic este obligat să comunice cu părinții/reprezentanții legali despre situația de violență/corelată în absența preșcolarului, în prezența consilierului, într-un spațiu care asigură confidențialitatea celor implicați.

5.2.5 Personalul grădiniței va păstra confidențialitatea cu privire la identitatea persoanelor implicate în situația de violență - autori și victime, respectiv a celor implicați în situațiile corelate, față de toți membrii comunității școlare, cu excepția persoanelor care au responsabilități sau constituie persoane-resursă în managementul cazului.

5.2.6 La nivelul grădiniței preuniversitar se stabilesc măsuri de sprijin și sancțiuni prevăzute de lege pentru persoanele implicate. Personalul grădiniței se asigură că:

- măsurile de sprijin și sancțiunile se stabilesc în raport cu gravitatea cazului, pentru înlăturarea cauzelor și efectelor;
- măsurile de sprijin și sancțiunile sunt adecvate nevoilor de dezvoltare și integrare socială a persoanelor implicate;

5.2.7 La nivelul grădiniței, pentru preșcolari, se pot stabili măsuri de sprijin, precum:

- consiliere de grup și/sau individuală;
- organizarea și recomandarea participării la întâlnirile unui grup tematic de suport;
- organizarea și recomandarea participării copiilor implicați în situații de violență la activități de dezvoltare a abilităților socio-emoționale și a strategiilor de autoreglare emoțională în momente de stres;
- referirea/recomandarea pentru intervenție psihologică și psihoterapeutică;
- identificarea resurselor pentru angajarea unui terapeut care să asiste copilul victimă sau autor pe parcursul unei perioade de timp - servicii de tip shadow;
- activități de combatere a discursului instigator la ură, a discriminării, a marginalizării, a normelor sociale care favorizează violența;
- activități de mediere a conflictelor, prin abordări restaurative - excepție victimele violenței de gen;
- transferul la o altă grupă/formațiune de studiu, în cazul preșcolarilor victime ale unor situații de violență, la solicitarea părinților/reprezentanților legali.

5.2.8 În paralel cu managementul de caz, directorul grădiniței convoacă și solicită CPEV să analizeze factorii care au condus la săvârșirea faptelor, să revizuiască Planul de prevenire și reducere a violenței al grădiniței, dacă este cazul, și să inițieze activități de prevenire la nivelul grădiniței

5.2.9 CPEV analizează dacă situațiile de violență/situațiile corelate petrecute au fost favorizate de factori precum:

- cadre didactice cu abilități scăzute de management al grupei: impunerea drastică a regulilor sau, dimpotrivă, o toleranță ridicată la încălcarea regulamentului școlar;
- lipsa unei legături bazate pe încredere a preșcolarilor/preșcolariilor cu personalul didactic;
- presiune în ceea ce privește progresul/permanența obținută în procesul de învățare;
- promovarea competitivității între preșcolari;
- tolerarea de către personalul grădiniței a etichetării/ discriminării/discursului instigator la ură și microagresiunilor împotriva preșcolarilor din anumite categorii sociale (preșcolari cu CES, romi, din familii defavorizate socioeconomic, imigranți, cu performanțe școlare scăzute etc.);
- lipsa unor activități de prevenire și reducere a violenței la nivelul grădiniței

5.2.10 CPEV consemnează într-un registru special fiecare situație de violență raportată, inclusiv data și ora la care s-a făcut informarea părinților/reprezentanților legali, precum și data închiderii cazului. Pentru fiecare situație de violență se completează fișa de management a cazului.

5.2.11 La finalul anului școlar CPEV realizează un raport pe care îl comunică Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC), în vederea includerii acestuia în raportul general privind starea și calitatea învățământului în anul școlar respectiv.

5.2.12 În situația în care preșcolarii nu participă la activitățile de sprijin organizate la nivelul grădiniței, personalul grădiniței informează părinții/reprezentanții legali în acest sens. Dacă există suspiciunea că părinții nu pun în aplicare măsurile asumate pentru îmbunătățirea relațiilor dintre preșcolari și educatori, directorul grădiniței sesizează situația la SPAS/DAS, în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului. Directorul are obligația să solicite raportul de vizită managerului de caz. Dacă există suspiciunea că personalul grădiniței nu pune în aplicare măsurile asumate, părinții/reprezentanții legali sesizează situația directorului grădiniței. Dacă directorul grădiniței nu ia măsurile care se impun, părinții/reprezentanții legali sesizează situația ISJ.

5.2.13 Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile nu au efecte pozitive asupra comportamentului preșcolarilor, respectiv asupra relațiilor dintre aceștia, directorul grădiniței convoacă educatorul, Psihologul și părinții pentru stabilirea unor noi măsuri de sprijin și sancțiuni.

5.2.14 Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile au efecte pozitive asupra comportamentului preșcolarilor, respectiv asupra relațiilor dintre aceștia, directorul grădiniței propune închiderea cazului. Prin efecte pozitive se înțelege, fără a se considera o enumerare exhaustivă, schimbarea într-un mod pozitiv a comportamentului preșcolarilor implicați în cazul de violență, creșterea gradului de comunicare și implicare în activitățile comune ale colectivului de preșcolari.

5.2.15 Cu acordul educatorului pentru învățământ primar/dirigintei, al psihologului și al părinților/reprezentanților legali, directorul grădiniței dispune închiderea cazului și informează CPEV. În baza deciziei directorului, CPEV înregistrează închiderea cazului.

5.2.16 Pe parcursul desfășurării etapelor din procedura de management al cazului, educatorul completează fișa de management al cazurilor de violență (anexa nr.3) și o transmite spre înregistrare CPEV.

5.3 Managementul cazurilor ușoare de violență între preșcolari, săvârșită în mediul școlar

5.3.1 Personalul Grădiniței care este martorul sau căruia i se raportează un caz de violență între preșcolari, petrecut în mediul școlar, are obligația de a aplana conflictul, de a despărți preșcolarii aflați în conflict și de a elimina toate sursele de risc asupra persoanelor implicate (victimă/victime, martor/martori, autor/autori).

5.3.2 Dacă există preșcolari care necesită asistență medicală, se solicită intervenția personalului specializat de la cabinetul medical al grădiniței sau se apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.3.3 Personalul grădiniței sprijină preșcolarii să gestioneze emoțiile declanșate de situație (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristețe) și să își regleze comportamentul față de sine și de ceilalți.

5.3.4 Personalul Grădiniței informează verbal directorul Grădiniței cu privire la situația de violență la care a fost martor sau care i-a fost raportată.

5.3.5 Directorul grădiniței, căruia i s-a raportat de către preșcolari, părinți și/sau personalul grădiniței o situație de violență, informează verbal și în condiții de confidențialitate părinții/reprezentanții legali ai tuturor preșcolarilor implicați și le solicită sprijinul pentru prevenirea repetării/agravării situației de violență.

5.3.6 Directorul grădiniței convoacă o întâlnire de urgență cu Educatorul, Psihologul îi informează cu privire la situația de violență, la starea fizică și emoțională a preșcolarilor implicați și la răspunsul părinților și le solicită să analizeze cazul de violență și să propună măsuri de sprijin pentru victimă/victime, respectiv măsuri de sprijin și sancțiuni pentru autor/autorii faptelor, conform prevederilor art. 65 alin. (9) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.3.7 Educatorul, Psihologul analizează cauzele situației de violență și efectele asupra victimei/victimelor și asupra autorului/autorilor. Psihologul discută cu preșcolarii implicați despre eveniment, în prezența cel puțin a unui părinte/reprezentant legal al acestora și doar în cazul în care prin această discuție nu se riscă retraumatizarea victimei/victimelor și a martorilor și fără a eticheta copiii implicați direct sau indirect în situația de violență, cu scopul înțelegerii fenomenului și al identificării unor soluții adecvate. Educatorul analizează cazul cu părinții/reprezentanții legali, cu sprijinul consilierului/psihologului. Dacă este necesar, personalul Grădiniței care poate oferi informații pentru stabilirea cauzelor și a efectelor cazului de violență și/sau pentru înțelegerea nevoilor preșcolarilor implicați este intervievat de directorul Grădiniței. Dacă este necesar, directorul Grădiniței efectuează asistență la activități/deleagă observarea preșcolarilor în pauze.

5.3.8 În baza analizei cazului de violență, educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților/reprezentanților legali, stabilesc împreună măsuri de sprijin pentru victimă/victime, eventualii martori și autor/autori ai faptelor. Dacă este cazul, sunt implicate și alte cadre didactice.

5.3.9 În baza analizei cazului de violență, personalul Grădiniței propune sancțiuni pentru autor/autori, în conformitate cu Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.3.10 Educatorul informează directorul Grădiniței cu privire la măsurile de sprijin stabilite pentru victime, pentru eventualii martori, dar și la măsurile de sprijin și sancțiunile stabilite pentru autori.

5.3.11 Educatorul, Psihologul și alte cadre didactice implicate (dacă este cazul) pun în aplicare măsurile asumate și sancțiunile stabilite.

5.3.12 Directorul Grădiniței monitorizează, cu sprijinul personalului didactic și/sau administrativ al Grădiniței, aplicarea măsurilor de sprijin și a sancțiunilor stabilite. Psihologul și educatorul informează bilunar directorul Grădiniței privind dificultățile întâmpinate și efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor și asupra relației preșcolari-preșcolari și preșcolari-personalul Grădiniței.

5.3.13 Educatorul se consultă periodic cu psihologul privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra comportamentului preșcolarilor și a relației dintre preșcolari. Psihologul și Educatorul informează periodic părinții privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor și relației dintre aceștia, observate în cadrul Grădiniței. Părinții informează periodic directorul Grădiniței privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor, observate în familie.

5.3.14 În situația în care preșcolarii nu participă la activitățile de sprijin organizate la nivelul Grădiniței, personalul Grădiniței informează părinții/reprezentanții legali în acest sens. Dacă există suspiciunea că părinții nu pun în aplicare măsurile asumate pentru îmbunătățirea relațiilor dintre preșcolari și educatori, directorul Grădiniței sesizează situația la SPAS/DAS, în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului. Directorul are obligația să solicite raportul de vizită managerului de caz. Dacă există suspiciunea că personalul Grădiniței nu pune în aplicare măsurile asumate, părinții/reprezentanții legali sesizează situația directorului Grădiniței. Dacă directorul Grădiniței nu ia măsurile care se impun, părinții/reprezentanții legali sesizează situația ISJ.

5.3.15 Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile nu au efecte pozitive asupra comportamentului preșcolarilor, respectiv asupra relațiilor dintre aceștia, directorul Grădiniței convoacă educatorul, Psihologul, și părinții pentru stabilirea unor noi măsuri de sprijin și sancțiuni.

5.3.16 Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile au efecte pozitive asupra comportamentului preșcolarilor, respectiv asupra relațiilor dintre aceștia, directorul Grădiniței propune închiderea cazului. Prin efecte pozitive se înțelege, fără a se considera o enumerare exhaustivă, schimbarea într-un mod pozitiv a comportamentului preșcolarilor implicați în cazul de violență, creșterea gradului de comunicare și implicare în activitățile comune ale colectivului de preșcolari.

5.3.17 Cu acordul educatoriului pentru învățământ primar/dirigintelui, al psihologului și al părinților/reprezentanților legali, directorul Grădiniței dispune închiderea cazului și informează CPEV. În baza deciziei directorului, CPEV înregistrează închiderea cazului.

5.3.18 Pe parcursul desfășurării etapelor din procedura de management al cazului, educatorul completează fișa de management al cazurilor de violență (anexa nr. 3) și o transmite spre înregistrare CPEV.

5.3.19 Directorul Grădiniței transmite la DGASPC, o dată la 3 luni, o situație cu cazurile ușoare de violență între copii, în spațiul școlar sau completează situațiile centralizate de ISJ.

5.4 Managementul cazurilor grave de violență între preșcolari petrecute în mediul școlar

5.4.1 În situația în care preșcolarul/personalul Grădiniței este martorul sau i se raportează o situație gravă de violență între preșcolari, în mediul școlar, și există o amenințare reală la viața, la sănătatea sau la siguranța preșcolarilor/preșcolarilor implicați, preșcolarii sau personalul Grădiniței apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.4.2 Dacă există preșcolari care necesită asistență medicală, se solicită intervenția personalului specializat de la cabinetul medical al Grădiniței sau se apelează imediat serviciul unic de urgență 112. Personalul Grădiniței sprijină preșcolarii să gestioneze emoțiile declanșate de situație (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristețe) și să își regleze comportamentul față de sine și de ceilalți.

5.4.3 Preșcolarii/Personalul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență directorul Grădiniței cu privire la cazul grav de violență petrecut între preșcolari. Directorul Grădiniței colectează informații de la personalul Grădiniței cu privire la desfășurarea situației de violență.

5.4.4 Dacă există suspiciunea săvârșirii unei fapte prevăzute de legea penală și, până la momentul respectiv, nu a fost sesizat serviciul unic de urgență 112, directorul Grădiniței sesizează verbal și în regim de urgență dispeceratul de poliție. Până la sosirea poliției, directorul Grădiniței izolează, pe cât posibil, locul săvârșirii faptei (limitează accesul persoanelor în câmpul faptei) și asigură conservarea probelor existente (nu ridică/nu permite ridicarea obiectelor folosite pentru săvârșirea faptei).

5.4.5 Directorul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență părinții/reprezentanții legali ai preșcolarilor implicați (în principal victima/victime și autorul/autorii) și le solicită să se prezinte la grădiniță pentru gestionarea situației, în interesul superior al copilului.

5.4.6 Dacă este implicat un minor, directorul Grădiniței sesizează de urgență cazul grav de violență la 119 (DGASPC).

5.4.7 Directorul Grădiniței informează verbal ISJ cu privire la cazul grav de violență petrecut între preșcolari, în mediul școlar.

5.4.8 Personalul Grădiniței delegat de director izolează victima/victimele de autorul/autorii faptei de violență, îi conduce în spații unde se simt în siguranță, pentru reducerea nivelului de stres și pentru protecție.

5.4.9 Personalul Grădiniței delegat de director supraveghează și protejează preșcolarii implicați împotriva oricărei forme noi de violență/discriminare/răz bunare/alte riscuri, până la sosirea părinților/reprezentanților legali, a psihologului și/sau a educatorului și/sau a echipei mobile DGASPC și/sau a reprezentanților SPAS/DAS și/sau a reprezentanților poliției.

5.4.10 La sosirea părinților/reprezentanților legali în Grădiniței, aceștia sunt informați cu privire la starea preșcolarilor, la eventualele măsuri imediate de protecție luate de personalul Grădiniței și sunt reuniți imediat cu preșcolarii (victimă/victime și autor/autori).

5.4.11 La sosirea reprezentanților poliției și a reprezentanților DGASPC, directorul Grădiniței îi informează cu privire la evoluția situației, la măsurile imediate de protecție luate de personalul Grădiniței și sunt puși în contact imediat cu autorul/autorii și victima/victimele, precum și cu părinții acestora, dacă sunt prezenți. În cazurile care nu sunt urgente, directorul Grădiniței face aceeași informare și pentru reprezentanții SPAS/DAS care efectuează evaluarea inițială la solicitarea DGASPC.

5.4.12 Personalul Grădiniței colaborează cu reprezentanții poliției și ai DGASPC/SPAS/DAS, în vederea evaluării inițiale a situației și a intervenției imediate.

5.4.13 În funcție de caz, directorul Grădiniței decide măsuri imediate de protecție. În situația în care s-a săvârșit o infracțiune, educatorul informează atât cu privire la măsurile dispuse de autoritățile competente pe perioada cercetării faptei, cât și cu privire la hotărârea instanței de judecată care privește pe autor/autori (prin vizualizarea site-ului portal.just.ro) și ulterior comunică informațiile directorului.

5.4.14 Directorul Grădiniței numește personalul didactic (de regulă Psihologul sau educatorul) care va reprezenta Grădiniței în echipa multidisciplinară și interinstituțională de management al cazului. Directorul Grădiniței comunică decizia managerului de caz desemnat de DGASPC.

5.4.15 Personalul Grădiniței contribuie la evaluarea multidisciplinară și interinstituțională a cazului de violență, coordonată de managerul de caz desemnat de DGASPC. Personalul Grădiniței analizează situația din punctul de vedere al nevoilor educaționale, relaționale, sociale și psihologice ale preșcolarilor implicați, la nivelul grădiniței. În situația în care este necesar, personalul Grădiniței, care poate oferi informații pentru înțelegerea nevoilor preșcolarilor implicați, discută cu directorul Grădiniței, iar discuția este înregistrată audio/scriptic și pusă la dispoziția echipei multidisciplinare, cu acordul celor implicați. În situația în care este necesar, directorul Grădiniței efectuează asistență la ore/deleagă observarea preșcolarilor în pauze, iar concluziile sunt comunicate echipei multidisciplinare.

5.4.16 În situația în care există suspiciunea comiterii unei infracțiuni (definită conform Codului penal), directorul Grădiniței nu permite interogarea preșcolarilor implicați, audierea acestora efectuându-se de către organele de cercetare penală, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

5.4.17 În situația în care nu există suspiciunea comiterii unei infracțiuni, preșcolarilor implicați (autor/autori și victimă/victime) le sunt solicitate informații cu privire la fapt, pe cât posibil o singură dată, separat, în prezența cel puțin a unui părinte/reprezentant legal pentru copiii minori, de către Psihologul/psihologul de la DGASPC, la decizia managerului de caz, într-un spațiu care asigură confidențialitatea. Părinții/Reprezentanții legali ai victimei/victimelor și ai autorului/autorilor sunt intervievați separat de către Psihologul/reprezentanții SPAS/DAS/DGASPC, la decizia managerului de caz. Directorul Grădiniței are obligația de a se informa cu privire la stadiul cazului, de la managerul de caz.

5.4.18 În cazul săvârșirii de infracțiuni și al situațiilor de bullying, personalul grădiniței colaborează cu structurile de siguranță școlară pentru analiza postcauzală (identificarea cauzelor

care au condus la producerea evenimentului), respectiv pentru completarea analizei psihologice posteveniment (informații preșcolare despre eveniment, istoricul evenimentelor în care au mai fost implicați preșcolarii, conduita preșcolarilor autori/victime) și stabilirea unor măsuri de prevenire a repetării/agravării evenimentului.

5.4.19 Pe baza rezultatelor evaluării, educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților, stabilesc măsuri școlare de sprijin pentru autor/autori și victimă/victime, la nivelul Grădiniței.

5.4.20 Pe baza rezultatelor evaluării, personalul Grădiniței, cu consultarea managerului de caz de la DGASPC, propune sancțiuni pentru autor/autori, în acord cu prevederile art. 107 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.4.21 Personalul didactic numit de director ca membru în echipa multidisciplinară și interinstituțională informează managerul de caz de la DGASPC privind măsurile de sprijin stabilite la nivelul Grădiniței, în vederea integrării acestora în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

5.4.22 Măsurile de sprijin propuse de personalul Grădiniței sunt incluse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială de către managerul de caz. Acesta transmite planul echipei multidisciplinare, iar personalul Grădiniței din echipă informează directorul privind toate măsurile incluse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

5.4.23 Personalul Grădiniței, în colaborare cu părinții, SPAS/DAS/DGASPC și alți furnizori de servicii sociale, psihologice, de sănătate ș.a., pune în aplicare Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială. În cazul săvârșirii de infracțiuni, Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială se aplică pe toată durata procesului penal. În cazul în care autorul/autorii sunt reținuți, măsurile de la nivelul grădiniței se aplică după punerea în libertate și reîntoarcerea la grădiniță.

5.4.24 Personalul Grădiniței care face parte din echipa multidisciplinară monitorizează aplicarea măsurilor asumate și a sancțiunilor stabilite. Personalul Grădiniței care face parte din echipa multidisciplinară informează periodic directorul privind dificultățile întâmpinate și efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor și asupra relației preșcolari-preșcolari și preșcolari-personalul Grădiniței.

5.4.25 Educatorul se consultă periodic cu psihologul privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra comportamentului preșcolarilor și a relației dintre preșcolari. Psihologul și Educatorul informează periodic părinții privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor și relației dintre preșcolari, observate în cadrul Grădiniței. Părinții informează periodic directorul Grădiniței privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor, observate în familie.

5.4.26 În situația în care preșcolarii nu participă la activitățile de sprijin organizate la nivelul Grădiniței, educatorul informează părinții/reprezentanții legali în acest sens. În situația în care există suspiciunea că părinții nu pun în aplicare măsurile asumate pentru îmbunătățirea relațiilor dintre preșcolari și educatori, directorul Grădiniței sesizează situația la SPAS/DAS, în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului. Directorul are obligația să solicite raportul de vizită managerului de caz. În situația în care există suspiciunea că personalul Grădiniței nu pune în aplicare măsurile asumate, reprezentanții instituțiilor abilitate/părinții/reprezentanții legali sesizează situația personalului de conducere al Grădiniței. În situația în care există suspiciunea că personalul de conducere al Grădiniței nu ia măsurile care se impun, părinții/reprezentanții legali sesizează ISJ. În situația în care există suspiciunea că reprezentanții SPAS/DGASPC nu pun în aplicare măsurile asumate, directorul Grădiniței sesizează DGASPC.

5.4.27 În situația în care preșcolarii și/sau părinții/reprezentanții legali continuă să refuze participarea la ședințele de consiliere școlară și/sau de intervenție psihologică și psihoterapeutică, cuprinse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială, chiar și după vizita de monitorizare efectuată de SPAS/DAS, directorul sesizează situația managerului de caz. DGASPC și ISJ pot solicita instanțelor de judecată să dispună obligarea, prin hotărâre judecătorească, a preșcolarilor și/sau a părinților/tutorilor legali să participe la ședințe de consiliere școlară și/sau de intervenție psihologică și psihoterapeutică, potrivit art. 1.528 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5.4.28 Personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară și interinstituțională informează periodic managerul de caz desemnat de DGASPC cu privire la progresele și dificultățile întâmpinate în implementarea măsurilor și a serviciilor prevăzute în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

5.4.29 Directorul Grădiniței răspunde solicitărilor managerului de caz DGASPC privind îmbunătățirea măsurilor de sprijin stabilite la nivelul Grădiniței. Dacă este necesar, educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților, stabilesc noi măsuri de sprijin la nivelul Grădiniței, pentru victimă/victime și autor/autori, respectiv sancțiuni pentru autor/autori.

5.4.30 Pe parcursul desfășurării etapelor din procedura de management al cazului, personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară și interinstituțională completează fișa de management al cazurilor de violență (anexa nr. 3) și o transmite spre înregistrare CPEV.

5.4.31 În paralel cu managementul de caz, directorul Grădiniței convoacă și solicită CPEV să analizeze factorii care au favorizat apariția situației de violență, să revizuiască și să completeze, dacă este necesar, Planul de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al Grădiniței, elaborat conform prevederilor art. 65 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.4.32 În cazul infracțiunilor, CPEV colaborează cu structurile de siguranță școlară pentru stabilirea și includerea în planurile de prevenire și reducere a violenței în școli a unor acțiuni comune de prevenire. Personalul Grădiniței, cu sprijinul structurilor de siguranță școlară, pune în aplicare acțiuni de prevenire a repetării/agravării cazului de violență și de reducere a factorilor care au favorizat apariția acestuia.

5.4.33 Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile conduc la îmbunătățirea comportamentului preșcolarilor/preșcolarilor și a relațiilor dintre aceștia, directorul Grădiniței propune managerului de caz sistarea măsurilor de la nivelul Grădiniței, pentru situațiile care nu se află în proces în instanță. Decizia de închidere a cazului revine managerului de caz, după parcurgerea celor 6 luni de monitorizare postservicii după încheierea planului sau de la hotărârea instanței. Monitorizarea postservicii realizată de SPAS include și comunicarea cu personalul responsabil din grădiniță.

5.4.34 În baza deciziei managerului de caz, CPEV înregistrează închiderea cazului.

5.5 Managementul cazurilor de violență a personalului Grădiniței asupra preșcolarilor

5.5.1. Toate formele de violență a personalului Grădiniței asupra preșcolarilor se consideră forme grave de violență.

5.5.2. Fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră forme de violență a personalului Grădiniței asupra preșcolarilor următoarele:

– forme de abuz fizic, care constituie infracțiuni: vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte, uciderea din culpă, omorul, omorul calificat;

– alte forme de abuz fizic: lovirea, aruncarea cu obiecte, imobilizarea copilului, smucirea, zdruncinarea, scuturarea, aplicarea pedepselor fizice, tragere, împingere, ciupire, obligarea copiilor cu alergii alimentare sau intoleranțe alimentare de a mânca/ingera alimente declanșatoare de reacții alergice sau la care copilul dezvoltă intoleranțe alimentare. Se încadrează în noțiunea de formă de abuz fizic și disimularea că un aliment nu prezintă risc și păcălirea preșcolarilor în acest sens;

– forme de abuz psihologic, care constituie infracțiuni: instigarea publică, incitarea la ură sau discriminare, amenințarea, șantajul, hărțuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii; rele tratamente aplicate minorului;

– alte forme de abuz psihologic: injuriile și jignirile, calomnia, terorizarea, disprețuirea, tachinarea, favorizarea unor copii în defavoarea celorlalți;

– forme de neglijare: neasigurarea unei supravegheri adecvate, neasigurarea unui mediu fizic sigur, lăsarea unui copil în grija unui adult neautorizat, accesul la obiecte dăunătoare;

– hărțuirea sexuală și forme de abuz sexual, care constituie infracțiuni precum: agresiunea sexuală, actul sexual cu un minor, violul, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă;

– alte forme de hărțuire și abuz sexual: glume sau bancuri cu conotații sexuale care creează disconfort, comentarii cu conotație sexuală privind aspectul fizic al unei persoane, utilizarea de apelative umilitoare sau sexiste; semne obscene; fluierături; comentarii sau mesaje cu conținut sexual; discuții explicite sau avansuri sexuale directe; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimțământ; solicitări care pun preșcolarii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; grooming (ademenirea minorilor în scopuri sexuale);

– traficul de minori.

5.5.3 În situația în care personalul Grădiniței observă/suspectează un comportament violent din partea cadrelor didactice (de exemplu, aude țipete sau sesizează alte semne de violență), intervine imediat și aplanează conflictul.

5.5.4 În situația în care preșcolarul/personalul Grădiniței este martorul sau i se raportează o situație de violență a unui membru al personalului Grădiniței asupra unuia sau a mai multor preșcolari, în mediul școlar, și există o amenințare reală la viața, la sănătatea sau la siguranța persoanelor implicate, preșcolarii sau personalul Grădiniței apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.5.5 Dacă există preșcolari care necesită asistență medicală, se solicită intervenția personalului specializat de la cabinetul medical al Grădiniței, acolo unde există, sau se apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.5.6 Personalul Grădiniței sprijină preșcolarii să gestioneze emoțiile declanșate de situație (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristețe) și să își regleze comportamentul față de sine și de ceilalți.

5.5.6 Preșcolarii/Personalul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență directorul Grădiniței cu privire la orice situație de violență a personalului Grădiniței asupra preșcolarilor la care au asistat sau care le-a fost adusă la cunoștință. Personalul de conducere colectează informații de la personalul Grădiniței cu privire la desfășurarea faptei de violență.

5.5.7 Directorul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență părinții/reprezentanții legali ai preșcolarilor implicați (cu prioritate victimă/victime) și le solicită să se prezinte la unitate pentru gestionarea situației, în interesul superior al copilului.

5.5.8 Dacă există suspiciunea săvârșirii unei infracțiuni și, până la momentul respectiv, nu a fost sesizat serviciul unic de urgență 112, personalul de conducere sesizează verbal și în regim de urgență dispeceratul de poliție. Până la sosirea poliției, directorul Grădiniței asigură, pe cât posibil, locul săvârșirii faptei (limitează accesul persoanelor în câmpul faptei) și conservarea probelor existente (nu ridică/nu permite ridicarea obiectelor folosite pentru săvârșirea faptei).

5.5.9 Dacă este implicat un minor, directorul Grădiniței sesizează de urgență cazul grav de violență la 119 (DGASPC).

5.5.10 Directorul Grădiniței informează verbal ISJ cu privire la cazul grav de violență a personalului Grădiniței asupra preșcolarilor, în mediul școlar. Dacă în Grădiniței nu există Psiholog și/sau mediator școlar, directorul Grădiniței solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un Psiholog și un mediator școlar (dacă este cazul) pentru managementul cazului.

5.5.11 Dacă este necesar, personalul Grădiniței delegat de directorul Grădiniței separă victima/victimele de autorul/autorii situației de violență, îi conduce în spații unde se simt în siguranță, pentru reducerea nivelului de stres și pentru protecție.

5.5.12 Personalul Grădiniței delegat de directorul Grădiniței supraveghează și protejează atât victima/victimele, cât și autorul/autorii, împotriva oricărei forme de violență/discriminare/răzbuinare/altor riscuri, până la sosirea părinților/reprezentanților legali, a psihologului și/sau a educatoarei/educatorului pentru învățământ primar/dirigintei și/sau a echipei mobile DGASPC și/sau a reprezentanților SPAS/DAS și/sau a reprezentanților poliției.

5.5.13 La sosirea părinților/reprezentanților legali în Grădiniței, aceștia sunt informați cu privire la starea preșcolarilor implicați, dar și la eventualele măsuri imediate de protecție luate de personalul Grădiniței și sunt reuniți imediat cu aceștia (victimă/victime).

5.5.14 La sosirea structurilor de poliție/reprezentanților DGASPC, directorul Grădiniței îi informează cu privire la evoluția situației, măsurile imediate de protecție luate de personalul Grădiniței și sunt puși în contact imediat cu autorul/autorii și victima/victimele, precum și cu părinții copiilor victime, dacă sunt prezenți. Directorul Grădiniței face aceeași informare și pentru reprezentanții SPAS/DAS care efectuează evaluarea inițială la solicitarea DGASPC. Instituțiile abilitate sesizate realizează evaluarea inițială a situației și intervenția imediată. Personalul Grădiniței colaborează cu reprezentanții poliției și DGASPC/SPAS/DAS în vederea evaluării inițiale a situației. În cazul săvârșirii de infracțiuni, directorul Grădiniței nu permite interogarea personalului Grădiniței și a preșcolarilor implicați - audierea acestora (autor/autori și victimă/victime) este realizată exclusiv de către organele de cercetare penală specializate. Dacă actul de violență constituie infracțiune, directorul Grădiniței dispune îndepărtarea autorului de lângă preșcolari și va lua măsurile legale pentru preluarea imediată a sarcinilor autorului de către alți membri ai personalului Grădiniței.

5.5.15 La nivelul Grădiniței se începe o cercetare disciplinară a faptei. În baza raportului întocmit de comisia de cercetare disciplinară, se stabilesc sancțiuni pentru autor/autori, aplicabile la nivelul Grădiniței, în acord cu prevederile legale în vigoare. Pe perioada desfășurării cercetării disciplinare, persoana cercetată nu va desfășura activități didactice cu preșcolarii, în conformitate cu prevederile art. 209 alin. (5) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.5.16 În cazurile dovedite de violență a personalului Grădiniței asupra preșcolarilor, dacă nu s-a dispus desfacerea contractului de muncă, Consiliul de administrație al Grădiniței, după consultarea cu Psihologul, aprobă măsuri de sprijin pentru autorul/autorii actului de violență.

5.5.17 În paralel, personalul Grădiniței contribuie la evaluarea multidisciplinară și interinstituțională a cazului de violență, coordonată de managerul de caz desemnat de DGASPC, în vederea realizării planului de reabilitare și/sau reintegrare pentru victimă/victime. Personalul Grădiniței analizează situația din punctul de vedere al nevoilor educaționale, relaționale, sociale și psihologice ale victimei/victimelor, la nivelul grădiniței. Dacă este necesar, personalul Grădiniței, care poate oferi informații pentru înțelegerea nevoilor preșcolarilor implicați, discută cu directorul Grădiniței, iar discuția este înregistrată audio/scriptic și pusă la dispoziția echipei multidisciplinare, cu acordul celor implicați.

5.5.18 Dacă nu există suspiciunea comiterii unei infracțiuni, minorii implicați (victimă/victime) sunt intervievați o singură dată, separat, în prezența a cel puțin unui părinte/reprezentant legal, de către Psihologul/psihologul de la DGASPC, la decizia managerului de caz. Directorul Grădiniței este obligat să se informeze cu privire la stadiul cazului, precum și cu privire la concluziile raportului DGASPC.

5.5.19 Pe baza rezultatelor evaluării, Educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților, stabilesc măsuri de sprijin pentru victimă/victime, la nivelul Grădiniței. Dacă Educatorul, Psihologul/mediatorul școlar se regăsesc în postura de autor al actului de violență, directorul Grădiniței va delega atribuțiile acestora unui alt cadru didactic sau va solicita acest lucru CJRAE/CMBRAE, după caz.

5.5.20 Personalul didactic numit de director ca membru în echipa multidisciplinară și interinstituțională informează managerul de caz de la DGASPC privind măsurile de sprijin stabilite la nivelul Grădiniței pentru victimă/victime, în vederea integrării acestora în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

5.5.21 Măsurile de sprijin propuse de personalul Grădiniței sunt incluse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială de către managerul de caz desemnat de DGASPC. Directorul Grădiniței se informează de la managerul de caz privind toate măsurile pentru victimă/victime, incluse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

5.5.22 Personalul Grădiniței, părinții și instituțiile abilitate pun în aplicare măsurile de sprijin pentru victimă/victime cuprinse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială; conducerea Grădiniței și personalul Grădiniței pun în aplicare măsurile de sprijin și sancțiunile stabilite pentru autor/autori.

5.5.23 Directorul Grădiniței monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin pentru victimă/victime, respectiv măsurile de sprijin și sancțiunile stabilite pentru autor/autori. Educatorul se consultă periodic cu psihologul privind efectele măsurilor de sprijin asupra comportamentului preșcolarilor. Psihologul și Educatorul informează periodic părinții privind efectele măsurilor de sprijin asupra preșcolarilor, observate la nivelul Grădiniței. Părinții informează periodic directorul Grădiniței privind efectele măsurilor de sprijin asupra victimei/victimelor, observate în familie.

5.5.24 Cadrele didactice și directorul Grădiniței consultă periodic părinții/reprezentanții legali și preșcolarii privind efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra autorului/autorilor în situațiile care nu sunt infracțiuni. Personalul de conducere Grădiniței efectuează asistență la ore în vederea analizei efectelor măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra autorului/autorilor.

5.5.25 Personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară și interinstituțională se informează de la managerul de caz desemnat de DGASPC cu privire la progresele și dificultățile întâmpinate în implementarea măsurilor, a sancțiunilor și a serviciilor prevăzute în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

5.5.26 Directorul Grădiniței răspunde solicitărilor managerului de caz desemnat de DGASPC privind îmbunătățirea măsurilor de sprijin stabilite pentru victimă/victime, la nivelul Grădiniței.

5.5.27 Dacă este necesar, personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară și interinstituțională, educatoarea/ educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților, stabilesc noi măsuri de sprijin pentru victimă/victime, la nivelul Grădiniței.

5.5.28 În situația în care este necesar, atunci când, în urma sancțiunilor și a măsurilor aplicate, autorul/autorii continuă să aibă comportamente violente asupra preșcolarilor, se reia procesul de cercetare disciplinară a autorului/autorilor, inclusiv sesizarea instituțiilor abilitate.

5.5.29 Pe parcursul pașilor de management al cazului, personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară și interinstituțională completează fișa de management al cazurilor de violență (anexa nr. 3) și o transmite spre înregistrare CPEV.

5.5.30 În paralel cu managementul de caz, directorul Grădiniței convoacă și solicită CPEV să analizeze factorii care au favorizat apariția situației de violență, să revizuiască și să completeze, dacă este necesar, Planul de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al Grădiniței, elaborat conform prevederilor art. 65 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.5.31 În situația în care măsurile de sprijin conduc la îmbunătățirea comportamentului autorului/autorilor, la reducerea semnificativă a efectelor traumei asupra victimei/victimelor, respectiv îmbunătățirea relațiilor dintre preșcolari și personalul Grădiniței, directorul Grădiniței propune managerului de caz închiderea cazului, din perspectiva grădiniței. Decizia de închidere revine managerului de caz, după parcurgerea celor 6 luni de monitorizare postservicii după încheierea planului sau de la hotărârea instanței. Monitorizarea post-servicii realizată de SPAS include și comunicarea cu personalul responsabil din grădiniță.

5.5.32 În baza deciziei managerului de caz, CPEV înregistrează închiderea cazului.

5.6 Managementul cazurilor de violență gravă a preșcolarilor asupra personalului Grădiniței

5.6.1 Se consideră forme de violență a preșcolarilor asupra personalului Grădiniței următoarele:

– forme de abuz fizic, care constituie infracțiuni: vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, lovirea sau alte violențe, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte, uciderea din culpă, omorul, omorul calificat;

– alte forme de abuz fizic: lovirea, aruncarea cu obiecte, imobilizarea;

– forme de abuz psihologic, care constituie infracțiuni: instigarea publică, incitarea la ură sau discriminare, amenințarea, șantajul, hărțuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii;

– alte forme de abuz psihologic: bullyingul și cyberbullyingul, semnele obscene, injuriile și jignirile, calomnia, terorizarea, disprețuire, alte acțiuni care pot provoca traume emoționale și care au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare;

– forme de abuz sexual, care constituie infracțiuni precum: agresiunea sexuală, violul, coruperea sexuală;

– alte forme de abuz sexual: molestarea sexuală verbală (expunerea personalului Grădiniței la injurii sau limbaj cu conotație sexuală, remarci ironice și insinuări despre caracteristicile sexuale sau despre relații), sextingul, sexualizarea; manifestări fizice de natură sexuală - atingeri inadecvate cu conotație sexuală, solicitări care pun personalul Grădiniței în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală.

5.6.2 În situația în care preșcolarul/personalul Grădiniței este martorul sau i se raportează o situație gravă de violență a unui preșcolar asupra personalului Grădiniței, petrecută în mediul școlar, și există o amenințare reală la viața, la sănătatea sau la siguranța persoanelor implicate, preșcolarii sau personalul Grădiniței apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.6.3 În situația în care există persoane care necesită asistență medicală, se solicită intervenția personalului specializat de la cabinetul medical al Grădiniței, acolo unde există, sau se apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.6.4 Personalul Grădiniței aplanează conflictul și elimină toate sursele de risc asupra persoanelor implicate. Personalul Grădiniței sprijină preșcolarii și adulții să gestioneze emoțiile declanșate de situație (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristețe) și să își regleze comportamentul față de sine și de ceilalți.

5.6.5 Preșcolarii/Personalul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență directorul Grădiniței cu privire la situația de violență a preșcolarilor asupra personalului Grădiniței. Directorul Grădiniței colectează informații de la preșcolarii/personalul Grădiniței cu privire la desfășurarea situației de violență.

5.6.6 Directorul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență părinții/reprezentanții legali ai preșcolarilor autor/autori și le solicită să se prezinte la grădiniță pentru gestionarea situației, în interesul superior al copilului.

5.6.7 În situația în care există suspiciunea unei infracțiuni și, până la momentul respectiv, nu a fost sesizat serviciul unic de urgență 112, personalul de conducere sesizează verbal și în regim de urgență dispeceratul de poliție. Până la sosirea poliției, directorul Grădiniței asigură, pe cât posibil, locul săvârșirii infracțiunii (limitează accesul persoanelor în câmpul infracțiunii) și conservarea probelor existente (nu ridică/nu permite ridicarea obiectelor folosite pentru săvârșirea infracțiunii).

5.6.8 Directorul Grădiniței informează verbal ISJ cu privire la cazul grav de violență a preșcolarilor asupra personalului Grădiniței, în mediul școlar. Dacă în Grădiniței nu există un Psiholog/mediator școlar, directorul Grădiniței solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un Psiholog și un mediator școlar (dacă este cazul) pentru managementul cazului.

5.6.9 Dacă este necesar, personalul Grădiniței delegat de directorul Grădiniței izolează victima/victimele de autorul/autorii situației de violență, îi conduce în spații unde se simt în siguranță, pentru protecție și reducerea nivelului de stres.

5.6.10 Personalul Grădiniței delegat de directorul Grădiniței supraveghează și protejează atât autorul/autorii, cât și victima/victimele împotriva oricărei forme noi de violență/discriminare/răzbunare/altor riscuri, până la sosirea părinților/reprezentanților legali, a psihologului și/sau a educatoriului pentru învățământ primar/dirigintelui și/sau a reprezentanților poliției.

5.6.11 La sosirea părinților/reprezentanților legali în Grădiniței, aceștia sunt informați cu privire la starea preșcolarilor implicați, eventualele măsuri imediate de protecție luate de personalul Grădiniței și sunt reuniți imediat cu aceștia (autor/autori).

5.6.12 La sosirea structurilor de poliție, directorul Grădiniței îi informează cu privire la evoluția situației, măsurile imediate de protecție luate de personalul Grădiniței și sunt puși în contact imediat cu autorul/autorii și victima/victimele.

5.6.13. În situația în care există suspiciunea comiterii unei infracțiuni, personalul Grădiniței colaborează cu reprezentanții poliției, în vederea evaluării inițiale a situației.

5.6.14 În funcție de caz, directorul Grădiniței decide măsuri imediate de protecție. În situația în care s-a săvârșit o infracțiune, educatorul autorului/autorilor se informează atât cu privire la măsurile dispuse de autoritățile competente pe perioada cercetării faptei, cât și cu privire la hotărârea instanței de judecată care privește pe autor/autori (prin vizualizarea site-ului portal.just.ro) și ulterior comunică informațiile directorului.

5.6.15 Directorul Grădiniței informează personalul Grădiniței că, în calitate de victimă a unei situații de violență din partea preșcolarilor, are dreptul la servicii de evaluare psihologică și consiliere în vederea prevenirii stresului posttraumatic, de concediu medical, de servicii decontate de intervenție psihologică și psihoterapeutică, respectiv, la cerere, și de asistență în desfășurarea activității profesionale, pe perioadă determinată (cu aprobarea consiliului de administrație).

5.6.16 Personalul Grădiniței (victima/victimele) beneficiază de evaluarea psihologică și consiliere de urgență în vederea prevenirii stresului posttraumatic. Psihologul din CJRAE/CMBRAE responsabil cu evaluarea psihologică și consilierea de specialitate pentru situațiile de criză, conflict și risc va coopera cu psihologul specializat în psihologia muncii, în vederea acordării unor recomandări care să prevină agravarea situației.

5.6.17 În funcție de nevoi, personalul Grădiniței (victima/victimele) poate solicita medicului de familie concediu medical, recomandare pentru servicii decontate de intervenție psihologică și psihoterapeutică, iar conducerii Grădiniței reîncadrarea la o altă grupă și asistență, în desfășurarea activității profesionale, pe perioadă determinată.

5.6.18 În baza evaluării specialistului, conducerea Grădiniței, ISJ și CJRAE aprobă solicitările victimei/victimelor și propun măsuri de sprijin pentru aceasta/acestea. Directorul Grădiniței informează victima/victimele privind pașii pe care poate/pot să îi urmeze pentru a beneficia de servicii de terapie psihologică decontate prin casa de asigurări de sănătate, în vederea prevenirii tulburărilor de stres posttraumatic.

5.6.19 În situația în care victima agresiunii este educatorul/Psihologul, aceștia nu se vor implica în acțiunile de management al cazului și nici în stabilirea măsurilor și a sancțiunilor care se impun. Directorul Grădiniței va delega atribuțiile acestora unui alt cadru didactic sau va solicita acest lucru CJRAE/CMBRAE, după caz.

5.6.20 Dacă există suspiciunea comiterii unei infracțiuni, directorul Grădiniței nu permite interogarea personalului Grădiniței și a preșcolarilor implicați - interogarea autorului/autorilor și a victimei/victimelor este realizată exclusiv de către organele de cercetare penală specializate. Dacă nu există suspiciunea comiterii unei infracțiuni, Psihologul discută cu victima/victimele, cu autorul/autorii și cu părinții/reprezentanții legali a preșcolarilor o singură dată, separat. În cazul minorilor-autori, discuția are loc în prezența cel puțin a unui părinte/reprezentant legal și a unui reprezentant DGASPC, desemnat la solicitarea poliției.

5.6.21 În cazul săvârșirii de infracțiuni, personalul Grădiniței colaborează cu structurile pentru siguranță școlară pentru analiza postcauzală (stabilirea cauzelor care au condus la producerea evenimentului) și stabilirea unor măsuri de prevenire a repetării/agravării evenimentului.

5.6.22 Pe baza analizei cazului, educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților, stabilesc măsuri de sprijin pentru autor/autori, la nivelul Grădiniței.

5.6.23 Pe baza rezultatelor evaluării, directorul Grădiniței, educatorul și Psihologul propun sancțiuni pentru autor/autori, conform prevederilor art. 107 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.6.24 După caz, personalul Grădiniței și părinții pun în aplicare măsurile de sprijin stabilite pentru victimă/victime, respectiv măsurile de sprijin și sancțiunile stabilite pentru autor/autori.

5.6.25 Directorul Grădiniței monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin pentru victimă/victime, respectiv a măsurilor de sprijin și a sancțiunilor stabilite pentru autor/autori. Educatorul se consultă periodic cu Psihologul privind efectele măsurilor de sprijin asupra comportamentului preșcolarilor și relația dintre preșcolari și personalul Grădiniței. Psihologul și educatorul informează periodic părinții privind efectele măsurilor de sprijin asupra preșcolarilor, observate la nivelul Grădiniței. Părinții informează periodic directorul Grădiniței privind efectele măsurilor de sprijin asupra autorului/autorilor, observate în familie.

5.6.26 Dacă este necesar, directorul Grădiniței solicită modificarea sancțiunilor și a măsurilor de sprijin stabilite pentru autor/autori, la nivelul Grădiniței.

5.6.27 Dacă este necesar, directorul Grădiniței reia analiza cazului și, împreună cu reprezentantul ISJ și reprezentantul CJRAE, stabilește noi măsuri de sprijin pentru victimă/victime.

5.6.28 Pe parcursul pașilor de management al cazului, educatorul completează fișa de management al cazurilor de violență (anexa nr. 3) și o transmite CPEV.

5.6.29 În paralel cu managementul de caz, directorul Grădiniței convoacă și solicită CPEV să analizeze factorii care au favorizat apariția situației de violență, să revizuiască și să completeze, dacă este necesar, Planul de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al Grădiniței, elaborat conform prevederilor art. 65 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.6.30 Dacă măsurile de sprijin conduc la îmbunătățirea comportamentului preșcolarilor (autor/autori), la reducerea efectelor traumei la victimă/victime, respectiv la îmbunătățirea relațiilor dintre preșcolari și personalul Grădiniței, directorul Grădiniței propune educatoriului de învățământ primar/dirigintelui, psihologului și mediatorului școlar (dacă este cazul) închiderea cazului.

5.6.31 În baza deciziei directorului, CPEV înregistrează închiderea cazului.

5.7 Intervenția în caz de suspiciune de violență asupra copilului în afara mediului școlar

5.7.1 Suspiciunile de violență asupra copilului în afara mediului școlar fac referire la situații de violență domestică, neglijare, trafic de persoane.

5.7.2 Personalul grădiniței observă semne, simptome sau comportamente neobișnuite ale copiilor. În urma observării unuia sau a mai multor semne de violență asupra copilului, din cele prezentate în anexa nr. 2, sau a altor modificări îngrijorătoare de comportament, orice membru al personalului grădiniței poate suspecta existența unei forme de violență asupra copilului în afara mediului școlar. Este recomandat ca suspiciunea să fie discutată în mod discret cu educatorul, pentru a afla dacă semnele au fost observate și de alți membri ai personalului grădiniței.

5.7.3 Educatorul informează directorul grădiniței cu privire la suspiciunea de violență asupra copilului, în afara mediului școlar.

5.7.4 În situația în care nu există suspiciuni împotriva părinților/reprezentanților legali de violență asupra copilului (violență domestică, trafic de persoane), personalul de conducere al grădiniței informează părinții/reprezentanții legali ai copiilor. Dacă există suspiciuni împotriva părinților/ reprezentanților legali de violență asupra copilului (violență domestică, trafic de persoane etc.), personalul de conducere al grădiniței sesizează direct autoritățile competente.

5.7.5 Directorul grădiniței sesizează de urgență suspiciunea de violență asupra copilului, în afara mediului școlar, inclusiv traficul de persoane, la 119 (DGASPC). În cazul în care viața/securitatea copilului este pusă în pericol, personalul de conducere sesizează verbal și în regim de urgență serviciul unic de urgență 112 sau dispeceratul de poliție. În situația în care există suspiciunea unei situații de trafic de minori, directorul Grădiniței notifică ANITP prin formularul prevăzut în anexa nr. 2 la Mecanismul național de identificare și referire a victimelor traficului de

persoane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 88/2023, sau prin apelare la Tolverde 0 800 800 678.

5.7.6 Personalul grădiniței colaborează cu structurile poliției, specialiștii în protecția copilului în evaluarea inițială a suspiciunii de violență asupra copilului.

5.7.7 Directorul are obligația de a se informa de la managerul de caz desemnat de DGASPC cu privire la evoluția cazului.

5.8 Intervenția în caz de suspiciune de consum de substanțe psihoactive în rândul preșcolarilor

5.8.1 În urma observării unor modificări îngrijorătoare de comportament sau a unor semne ale consumului de substanțe psihoactive (în cazul în care personalul a participat la sesiuni de informare în sensul recunoașterii acestor semne), orice membru al personalului grădiniței poate suspecta consumul de substanțe psihoactive. Este recomandat ca suspiciunea să fie discutată în mod discret cu educatorul, pentru a afla dacă semnele au fost observate și de alți membri ai personalului grădiniței.

5.8.2 În situația în care există o amenințare reală, bruscă, la viața, la sănătatea sau la siguranța preșcolarilor suspectați, preșcolarii sau personalul Grădiniței apelează imediat serviciul unic de urgență 112.

5.8.3 Educatorul informează verbal și în regim de urgență directorul Grădiniței cu privire la suspiciunea de consum de substanțe.

5.8.4 În situația în care nu există suspiciuni împotriva părinților/reprezentanților legali, directorul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență părinții/reprezentanții legali ai preșcolarilor (potențiali consumatori) și îi îndrumă să ia legătura cu CPECA și să contribuie la gestionarea situației, în interesul superior al copilului. În cazul în care există suspiciuni împotriva părinților/reprezentanților legali ai preșcolarilor (potențial consumatori), directorul Grădiniței sesizează direct și în regim de urgență SPAS/DAS/DGASPC.

5.8.5 Directorul Grădiniței sesizează verbal și în regim de urgență suspiciunea consumului de substanțe la Biroul de siguranță școlară și la CPECA. Directorul Grădiniței desemnează un responsabil (de regulă, Psihologul) pentru colaborarea cu CPECA.

5.8.6. Personalul Grădiniței colaborează cu managerul de caz desemnat de CPECA la evaluarea suspiciunii de consum și a nevoilor educaționale, sociale și psihologice ale preșcolarului, la nivelul grădiniței, în vederea realizării planului de asistență.

5.8.7 Educatorul, Psihologul, managerul de caz desemnat de CPECA, cu consultarea părinților, stabilesc măsuri de sprijin pentru preșcolari, la nivelul Grădiniței.

5.8.8 Personalul didactic numit de director informează managerul de caz desemnat de CPECA cu privire la măsurile de sprijin stabilite la nivelul Grădiniței pentru preșcolar, în vederea integrării acestora în planul de asistență.

5.8.9 Măsurile de sprijin propuse de personalul Grădiniței sunt incluse în Planul de asistență coordonat de CPECA. Managerul de caz informează periodic, succint directorul privind serviciile și măsurile prevăzute pentru preșcolari, incluse în Planul de asistență.

5.8.10 Personalul Grădiniței, părinții, reprezentanții SPAS/DAS/DGASPC, BSS și CPECA pun în aplicare serviciile și măsurile de sprijin pentru preșcolari cuprinse în Planul de asistență.

5.8.11 Directorul Grădiniței monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin pentru consumator/consumatori, la nivelul Grădiniței.

5.8.12 Directorul Grădiniței răspunde solicitărilor managerului de caz desemnat de CPECA privind îmbunătățirea măsurilor de sprijin stabilite pentru consumator/consumatori, la nivelul Grădiniței. Educatorul, Psihologul, împreună cu managerul de caz, stabilesc noi măsuri de sprijin pentru consumator/consumatori, la nivelul Grădiniței.

5.8.13 Dacă măsurile de sprijin conduc la atingerea tuturor obiectivelor stabilite în Planul de asistență, managerul de caz CPECA decide închiderea cazului.

5.8.14 CPECA și directorul Grădiniței planifică și organizează minimum 3 sesiuni de informare pe an școlar pentru preșcolari și cadre didactice pe tema prevenirii consumului de droguri.

5.8.15 Directorul Grădiniței transmite calendarul de organizare al sesiunilor de informare către ISJ. Ulterior, după finalizarea sesiunilor, conducerea Grădiniței transmite către ISJ un raport al acestor acțiuni.

5.9 Intervenția în caz de suspiciune de port sau folosire, fără drept, de obiecte periculoase sau suspiciunea săvârșirii, de către preșcolari, a unei infracțiuni în mediul școlar

5.9.1 Pașii de mai jos sunt menționați pentru situațiile:

- port sau folosire fără drept de obiecte periculoase;
- furt;
- desfășurarea jocurilor de noroc;
- distrugerea obiectelor școlare;
- alte infracțiuni săvârșite de preșcolari, cu excepția celor detaliate anterior.

5.9.2 Personalul grădiniței, preșcolarii și/sau părinții informează în regim de urgență directorul cu privire la suspiciunea de port/folosire fără drept de obiecte periculoase sau săvârșirea unei infracțiuni de către preșcolari, în mediul școlar.

5.9.3 Directorul Grădiniței informează verbal și în regim de urgență părinții/reprezentanții legali ai preșcolarilor implicați, în principal victimă/victime și/sau autor/autori, și le solicită să se prezinte la grădiniță pentru gestionarea situației, în interesul superior al copilului.

5.9.4 Directorul Grădiniței sesizează de urgență suspiciunea la 112/dispeceratul poliției.

5.9.5 Personalul Grădiniței colaborează cu structurile poliției în evaluarea inițială a suspiciunii și cercetarea faptelor, dacă este cazul.

5.9.6 În cazul săvârșirii unei infracțiuni, personalul Grădiniței colaborează cu structurile de siguranță școlară pentru analiza postcauzală (în vederea stabilirii cauzelor care au condus la producerea evenimentului) și stabilirea unor măsuri de prevenire a repetării/agravării evenimentului.

5.9.7 Educatorul, Psihologul, convocați de directorul Grădiniței, cu consultarea părinților, realizează o analiză a cazului, în vederea stabilirii unor sancțiuni și a unor măsuri de sprijin și de prevenire pentru preșcolari, la nivelul Grădiniței.

5.9.8 Pe baza analizei cazului, educatorul, Psihologul, cu consultarea părinților, stabilesc măsuri de sprijin și prevenire pentru preșcolar/preșcolari, la nivelul Grădiniței.

5.9.9. Pe baza rezultatelor evaluării, personalul Grădiniței propune sancțiuni pentru autor/autori, în conformitate cu legislația din domeniul învățământului preuniversitar în vigoare.

5.9.10. Personalul Grădiniței și părinții, în colaborare cu structurile de siguranță școlară, pun în aplicare măsurile de sprijin, de prevenire, precum și sancțiunile stabilite pentru preșcolari.

5.9.11. Directorul Grădiniței monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin, de prevenire și a sancțiunilor stabilite pentru preșcolari.

5.10 Activități de prevenire

5.10.1 Educatorii organizează periodic cu preșcolarii activități adaptate la vârsta lor pentru înțelegerea fenomenului violenței și a impactului acestuia asupra tuturor celor implicați, copii și adulți.

5.10.2 CPEV elaborează și revizuieste anual Planul de acțiune care cuprinde activitățile de prevenire care vor fi derulate pe parcursul anului școlar, persoanele implicate, tematicile abordate, data/perioada în care se desfășoară, resurse necesare.

5.10.3 Pentru desfășurarea activităților de prevenire, Grădinița poate încheia parteneriate cu organizații neguvernamentale și instituții, se poate implica în programe naționale și poate beneficia de sprijinul specialiștilor în domeniu.

5.10.4 Nerespectarea prezentei proceduri de către personalul grădiniței constituie abatere disciplinară și se sancționează ca atare, în conformitate cu prevederile art. 209 alin. (1), respectiv ale art. 210 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

5.11 Măsuri de sprijin recomandate:

- consiliere de grup și/sau individuală;
- organizarea și recomandarea participării la întâlnirile unui grup tematic de suport;
- organizarea și recomandarea participării copiilor implicați în situații de violență la activități de dezvoltare a abilităților socio-emoționale și a strategiilor de autoreglare emoțională în momente de stres;
- referirea/recomandarea pentru intervenție psihologică și psihoterapeutică;
- identificarea resurselor pentru angajarea unui terapeut care să asiste copilul victimă sau autor pe parcursul unei perioade de timp - servicii de tip shadow;
- activități de combatere a discursului instigator la ură, a discriminării, a marginalizării, a normelor sociale care favorizează violența; -activități de mediere a conflictelor, prin abordări restaurative - excepție victimele violenței de gen;
- transferul la o altă grupă/formațiune de studiu, în cazul preșcolarilor victime ale unor situații de violență, la solicitarea părinților/reprezentanților legali.

5.12 Conform legii nr. 198/2023, sancțiunile ce pot fi aplicate preșcolarilor, în funcție de gravitatea faptelor, sunt:

- observație individuală;
- mustrare scrisă;
- retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază preșcolarul;
- mutarea disciplinară la o grupă paralelă;
- suspendarea preșcolarului pe o durată limitată de timp;
- preavizul de exmatriculare (doar pentru nivelul postliceal);
- exmatricularea cu drept de reînscrisere, în anul școlar următor, în aceeași unitate de învățământ (doar pentru nivelul postliceal);
- exmatricularea cu drept de reînscrisere, în anul școlar următor, în altă unitate de învățământ (doar pentru nivelul postliceal);

6. Structuri implicate în prevenirea și gestionarea cazurilor de violență și bullying

6.1 Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității

- coordonează elaborarea, revizuirea și aplicarea Planului de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al grădiniței preuniversitare;
- analizează factorii școlari care au condus la săvârșirea faptelor de violență și dacă e necesar revizuieste Planului de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al grădiniței preuniversitare;

- înregistrează cazurile de violență săvârșite în mediul școlar;
- realizează un raport privind incidența, respectiv prevenirea violenței, pe care îl comunică Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC), în vederea includerii acestuia în raportul general privind starea și calitatea învățământului în anul școlar respectiv.
- verifică săptămânal cutia de sesizări, este anunțat educatorul/ dirigintele iar acesta va întreprinde demersurile, în maxim 5 zile.
- etapele intervenției comisiei:
  - primirea sesizării
  - anunțarea educatorilor și completarea de către aceștia a anexei nr.3, cu termen de maxim 5 zile
  - convocarea comisiei pe baza anexei nr.3
  - analizarea factorilor școlari care au condus la săvârșirea faptelor de violență
  - realizarea planului de intervenție
  - comunicarea către toate părțile implicate a concluziilor comisiei, comunicarea recomandărilor (acolo unde e cazul)
- planul de intervenție:
  - convocarea tuturor persoanelor implicate (grup sau individual)
  - desfășurarea audierilor (este nevoie ca una din persoane să consemneze în scris)
  - întocmirea unui raport/concluzie/propunere – comisia poate propune sancțiuni care vor fi prezentate în consiliul educatorial
  - punerea în aplicare a acestora, precum și monitorizarea (acolo unde situația o impune)

6.2 Poliția

6.2.1 Poliția este sesizată prin 112 sau prin dispeceratul subunităților de poliție, astfel că cel mai apropiat polițist se va prezenta la grădiniță în cel scurt timp posibil.

6.2.2 Măsurile/activități specifice poliției:

- controlul corporal;
- controlul bagajelor;
- conservarea probelor;
- aplicarea de sancțiuni contravenționale;
- audierea autorilor, victimelor și martorilor;
- conducerea persoanelor implicate la sediul subunității de poliție.

6.2.3 În urma evenimentului structura pentru siguranța școlară va realiza, după caz, o analiză a acestuia.

6.2.4 Reținerea și arestarea preventivă pot fi luate față de minor numai în mod excepțional, numai dacă efectele pe care privarea de libertate le-ar avea asupra personalității și dezvoltării acestuia nu sunt disproporționate față de scopul urmărit prin luarea măsurii.

6.3 Serviciile publice de asistență socială

6.3.1 Serviciile publice de asistență socială sunt sesizate prin 119;

6.3.2 Dacă situația sesizată la 119 este încadrată ca urgență (abuz sexual, munci intolerabile și trafic de minori, copilul refuză să meargă acasă), DGASPC trimite echipa mobilă (asistent

social/psiholog de la DGASPC) la unitatea de învățământ pentru evaluarea inițială și gestionarea situației la fața locului, în maxim o oră.

6.3.3 În situațiile care nu reprezintă o urgență, reprezentanții SPAS, la solicitarea DGASPC, realizează evaluarea inițială a situației în maximum 72 de ore de la înregistrarea cazurilor la DGASPC.

6.3.4 După înregistrarea cazului la DGASPC în urma sesizării la 119, directorul DGASPC desemnează un manager de caz, care va constitui o echipă multidisciplinară și interinstituțională, potrivit prevederilor HG 49/2011 (asistent social, psiholog, medic, politist, jurist, cadru didactic).

6.3.4 Echipa multidisciplinară și interinstituțională, sub coordonarea managerului de caz:

- evaluează cazul;
- elaborează, aplică și monitorizează Planul de reabilitare și reintegrare socială

6.3.4 DGASPC și furnizorii privați pot oferi servicii specializate pentru copii și familia/ familiile acestora în cadrul centrelor de consiliere pentru copiii abuzați, neglijați, exploatați, centrelor de consiliere pentru copiii victime ale traficului, centrelor de prevenire a abuzului, neglijării, exploatării copilului, iar în lipsa acestora - centrelor de consiliere pentru părinți și copii, centrelor de zi.

6.4 Responsabilități:

6.4.1 Personalul grădiniței

- are obligația de a aplana conflictul, de a despărți preșcolarii aflați în conflict și de a elimina toate sursele de risc asupra persoanelor implicate (victimă/victime, martor/martori, autor/autori), în situația în care este martorul sau căruia i se raportează un caz de violență între preșcolari, petrecut în mediul școlar;
- dacă există preșcolari care necesită asistență medicală, solicită intervenția personalului specializat de la cabinetul medical sau apelează imediat serviciul unic de urgență 112;
- sprijină preșcolarii să gestioneze emoțiile declanșate de situație (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristețe) și să își regleze comportamentul față de sine și de ceilalți;
- informează verbal directorul cu privire la situația de violență la care a fost martor sau care i-a fost raportată;
- analizează cauzele situației de violență și efectele asupra victimei/victimelor și asupra autorului/autorilor, cu părinții/reprezentanții legali, cu sprijinul psihologului;
- propune sancțiuni pentru autor/autori, în urma analizei efectuate, în conformitate cu Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare și al Regulamentului de organizare și funcționare.

6.4.2 Educatorul/Psihologul

- discută cu preșcolarii implicați despre eveniment, în prezența cel puțin a unui părinte/reprezentant legal al acestora și doar în cazul în care prin această discuție nu se riscă retraumatizarea victimei/victimelor și a martorilor și fără a eticheta copiii implicați direct sau indirect în situația de violență, cu scopul înțelegerii fenomenului și al identificării unor soluții adecvate

- informează directorul grădiniței cu privire la măsurile de sprijin stabilite pentru victime, pentru eventualii martori, dar și la măsurile de sprijin și sancțiunile stabilite pentru autori;
- pun în aplicare măsurile asumate și sancțiunile stabilite;
- stabilesc împreună măsuri de sprijin pentru victimă/victime, eventualii martori și autor/autori ai faptelor, cu consultarea părinților;
- informează bilunar directorul grădiniței privind dificultățile întâmpinate și efectele măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra preșcolarilor și asupra relației preșcolari-preșcolari și preșcolari-personalul grădiniței.

6.4.3 Directorul grădiniței:

- informează verbal și în condiții de confidențialitate părinții/reprezentanții legali ai tuturor preșcolarilor implicați și le solicită sprijinul pentru prevenirea repetării/agravării situației de violență;
- convoacă o întâlnire de urgență cu educatorul, Psihologul, îi informează cu privire la situația de violență, la starea fizică și emoțională a preșcolarilor implicați și la răspunsul părinților și le solicită să analizeze cazul de violență și să propună măsuri de sprijin pentru victimă/victime, respectiv măsuri de sprijin și sancțiuni pentru autor/autorii faptelor, conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare cu modificările ulterioare;
- dacă este necesar, directorul efectuează asistență la ore/deleagă observarea preșcolarilor/preșcolarilor în pauze;
- dacă este necesar, interviează personalul grădiniței care poate oferi informații pentru stabilirea cauzelor și a efectelor cazului de violență și/sau pentru înțelegerea nevoilor preșcolarilor implicați;
- monitorizează, cu sprijinul personalului didactic și/sau administrativ al grădiniței, aplicarea măsurilor de sprijin și a sancțiunilor stabilite.

7. Formular de distribuire procedură

Nr. crt.	Scopul difuzării	Nume și prenume	Data intrării in vigoare	Data primirii	Semnătura
1	2	3	4	5	6
I.	Aplicare				
1					
2					
3					
II.	Informare				
1					
2					

3					
4					
5					
III.	Arhivare				
1					
2					

Conducătorul fiecărei structuri din cadrul Grădiniței este responsabil de informare și aducerea la cunoștința angajaților din subordine a procedurii operaționale.

8. Anexe

Anexa 1 - Fișa de identificare a cazurilor de bullying

Anexa 2 - Semne și simptome de violență asupra copilului

Anexa 3 - Fișa de management al cazurilor de violență în grădiniță

Fișă de identificare a cazurilor de bullying

Nr. crt	Acțiunea de bullying	Niciodată	Rar(1-2 ori/lună)	1-2 ori/săpt.	De mai multe ori/săpt.	Acțiune făcută de preșcolar	Acțiune făcută de prof.
Bullying relațional							
1.	Îmi pun porecle.						
2.	Pleacă atunci când ajung lângă grupul lor.						
3.	Mă înjură.						
4.	Mă tachinează.						
5.	Îmi spun că sunt prost.						
6.	Mă jignesc și îmi spun cuvinte urâte.						
7.	Mă umilesc și râd de mine.						
8.	Mă învinovățesc pentru lucruri pe care nu le-am făcut.						
9.	Vorbesc urât despre mine.						
10.	Râd de familia mea.						
11.	Mă tachinează și râd de mine când răspund în grupă.						
12.	Fac glume pe seama mea.						
13.	Fac glume pe seama notelor mele.						
Bullying fizic							
1.	Mă împing sau trag de mine.						
2.	Îmi distrug lucrurile.						
3.	Calcă pe mine intenționat.						
4.	Dau cu pumnul sau mă pălmuiesc.						
5.	Mă îmbrâncesc în mod intenționat.						

Grădinița cu program normal ERI
Prevenirea și managementul cazurilor de violență
 Ediția I Revizia 0

6.	Mă lovesc.						
7.	Aruncă în mine cu obiecte.						
8.	Nu mă lasă să trec.						
9.	Îmi iau, ascund sau aruncă pe jos lucrurile.						
10.	Fac lupte cu mine ca să îmi arate că sunt mai puternici.						
11.	Fură de la mine (bani, mâncare).						
12.	Mă amenință că mă bat sau îmi fac rău dacă nu fac ce vor ei.						
13.	Trag scaunul de sub mine.						
Cyberbullying							
1.	Postează comentarii negative și răutăcioase la pozele, postările sau statusurile mele pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
2.	Răspândesc zvonuri despre mine prin mesaje.						
3.	Îmi trimit poze cu un conținut sexual pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
4.	Mă sună în mod repetat.						
5.	Postează sau trimit poze stânjenitoare sau comentarii despre mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
6.	Postează mesajele mele private.						
7.	Mă amenință sau mă hărțuiesc la telefon și pe rețelele de socializare.						
8.	Trimit mesaje răutăcioase pe e-mail, telefon sau rețelele de socializare.						
9.	Fac grupuri separate unde vorbesc despre mine.						
10.	Fac poze cu mesajele mele și le trimit altora sau le postează cu scopul de a mă răni.						

Grădinița cu program normal ERI
Prevenirea și managementul cazurilor de violență
 Ediția I Revizia 0

11.	Scriu și spun altora despre lucrurile stânjenitoare pe care le-am făcut sau care mi s-au întâmplat.						
12.	Postează filmulețe stânjenitoare cu mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
13.	Fac poze la mesajele mele private și le postează pe internet.						
14.	Îmi trimit mesaje anonime răutăcioase și cu amenințări pe telefon, internet sau alte mijloace de comunicare.						
Bullying bazat pe diferențe de rasă, cultură, religie, sexualitate							
1.	Râd sau mă tachinează cu privire la credințele sau practicile mele religioase.						
2.	Râd de înfățișarea mea.						
3.	Râd de stilul meu de viață (ce mănânc etc.).						
4.	Fac comentarii rasiste despre mine.						
5.	Mă batjocoresc pe internet, pentru că sunt diferit.						
6.	Râd de locuința, de cartierul, de orașul meu.						
7.	Mă tachinează din cauza accentului meu.						
8.	Râd de tradițiile familiei mele.						
9.	Mă exclud din cauza culorii pielii mele.						
10.	Fac comentarii răutăcioase despre hainele mele.						
11.	Râd de trăsăturile corpului meu (ochi, gură, nas, picioare etc.).						
12.	Spun lucruri răutăcioase despre etnia mea.						
Bullying bazat pe violența de gen							
1.	Fac glume cu tentă sexuală care mă fac să mă simt inconfortabil.						
2.	Fac comentarii despre modul în care arăt.						

Grădinița cu program normal ERI
Prevenirea și managementul cazurilor de violență
 Ediția I Revizia 0

3.	Imită sunete cu caracter sexual atunci când trec pe lângă ei.						
4.	Mă ating fără permisiunea mea.						
5.	Mi-au trimis sau mi-au cerut insistent poze intime.						
6.	Au insistat să începem o relație amoroasă/sexuală.						
7.	Au răspândit zvonuri cu caracter sexual despre mine.						
8.	Au răspândit imagini intime cu mine fără voia mea.						
Gradul de afectare							
		Deloc	Puțin	Mult	Foarte mult		
	Cât de afectat te simți?						

Preșcolar: .....

Clasa: .....

Semne și simptome de violență asupra copilului

Există o serie de semne și simptome care pot fi observate de către Psihologul și de către orice cadru didactic și care ridică un semnal de alarmă, mai ales când nu pot fi explicate îndeajuns sau justificate de părinți, persoana de îngrijire sau reprezentantul legal.

Exemple de acest fel pot fi:

Tulburări de comportament (apatie, iritabilitate, impulsivitate, agresivitate, minciună, fuga de acasă, furtul, consumul de alcool, de droguri etc.)
Tulburări de somn (insomnii, somnolență, somn agitat, coșmaruri etc.) - Preșcolarii pot veni la grădiniță foarte oboșiți sau adorm la ore.
Tulburări de alimentație (anorexie, bulimie), dereglări ale instinctului alimentar (lipsa apetitului, dureri de burtă, stări de vomă, pierderea sau diminuarea simțului gustativ)
Autostigmatizare, autoculpabilizare, automarginalizare
Agitație extremă sau, dimpotrivă, apatie extremă
Opoziționism exagerat, spirit de frondă agresiv
Ticuri (clipit, rosul unghiilor etc.)
Enurezis, encoprezis
Neglijență în îndeplinirea sarcinilor și incapacitate de a respecta un program impus
Dificultăți în relaționare și comunicare
Scăderea randamentului școlar, absenteism și abandon școlar
Stare depresivă, uneori cu tentative de suicid
Persistența unor senzații olfactive sau cutanate obsedante
Modificarea rapidă a dispoziției afective
Semne evocatoare specifice abuzului fizic:- semne fizice: vânătăi, leziuni, arsuri, hemoragii, fracturi etc.
Semne evocatoare specifice abuzului sexual:- comportament sexual inadecvat vârstei etc.;- prezența unei sarcini la o adolescentă (care nu declară tatăl);- teama incontrollabilă de bărbați (în cazul fetelor).

Semne evocatoare specifice neglijării grave: - starea pielii (murdărie, excoriații, dermite);- stări de denutriție, de insuficiență ponderală, carențe alimentare;- hipotrofie staturo-ponderală nonorganică;- lipsa dezvoltării limbajului, abilităților specifice vârstei.

Fișa de management al cazurilor de violență în grădiniță

A. Date generale

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârșirea faptelor.

Unitatea de învățământ:	Grădinița cu program normal ERI Cod SIRUES 322761115
Localitate	SIBIU
Județ	SIBIU
Mediu de rezidență	☐ Rural; ☒ Urban
Localizare	☐ Centru; ☒ Periferie
Tip unitate	☒ Grădiniță ☐ Școală ☐ Liceu
Coordonate grădiniță	Tel/fax:, e-mail: eri@eri.school , adresa: str. Haralamb Georgescu, nr.6A, Sibiu
Reprezentant legal grădiniță (nume și prenume)	
Președinte CPEV (nume și prenume)	
Numele persoanei care a completat fișa	

B. Date generale privind cazul înregistrat

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârșirea faptelor, de către persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educator//, cu asistență din partea psihologului.

Data/Perioada comiterii faptelor		
Statutul persoanei/persoanelor care au sesizat incidentul (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ Educatori ☐ Educator ☐ Educator ☐ Diriginte	☐ Preșcolar ☐ Părinte ☐ Alte persoane: Cine:.....
Tipul faptei/faptelor (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ violență (cazuri ușoare și grave) între preșcolari, săvârșite în mediul școlar; ☐ violență asupra preșcolarilor/ preșcolarilor, săvârșite de membri ai personalului grădiniței, în mediul școlar; ☐ violență asupra personalului grădiniței, săvârșită de preșcolari, în mediul școlar; ☐ suspiciune de violență asupra copilului, comisă în afara mediului școlar. ☐ Altă situație (care)	
Forma specifică de violență (ex. bullying)		
În ce context a avut loc fapta/faptele (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ în timpul orelor de curs; ☐ în timpul orelor de instruire practică; ☐ în timpul activităților extrașcolare; ☐ în pauză; ☐ în afara mediului școlar ☐ alt moment (care).....	
Unde a avut loc fapta/faptele (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ în sala de grupă; ☐ în alte spații școlare (holul Grădiniței, grup sanitar); ☐ în curtea Grădiniței; ☐ în mediul online; ☐ în afara perimetrului grădiniței; ☐ în afara mediului școlar;	

Grădinița cu program normal ERI
Prevenirea și managementul cazurilor de violență
Ediția I Revizia 0

	[ ] alt loc (care)	
Frecvența faptei:		
Număr persoane implicate:		
Descrierea pe scurt a faptei/faptelor:		
Consecințele faptei/faptelor:		
Alte observații:		

C. Date despre autor/autori

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârșirea faptelor.

Număr autori	
--------------	--

Dacă actul de violență a fost comis de mai mulți autori, informațiile de la punctul C se completează pentru fiecare autor, separat.

Sex	☐ M ☐ F	
Statut	☐ Preșcolar/Preșcolar al Grădiniței; ☐ Cadru didactic; ☐ Personal didactic auxiliar; ☐ Personal nedidactic;	☐ Părinte; ☐ Persoană din afara Grădiniței; ☐ Autor necunoscut.
Clasa (dacă este cazul)		
Nume și prenume educatori pentru educator/ înv. primar/diriginte (dacă este cazul)		
Vârstă (în ani împliniți)		
Antecedente acte de violență, în ultimii doi ani școlari	☐ Da, forme ușoare; .... (număr de cazuri) ☐ Da, forme grave; .... (număr de cazuri) ☐ Nu	
Alte observații:		

D. Date despre victimă/victime

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârșirea faptelor.

Număr victime	.....	☐ Nu este cazul (pentru infracțiuni)
---------------	-------	---

Dacă actul de violență a fost comis asupra mai multor victime, informațiile de la punctul D. se completează pentru fiecare victimă, separat.

Sex	☐ M ☐ F	
Statut	☐ Antepreșcolar al Grădiniței ☐ Preșcolar/Preșcolar al Grădiniței ☐ Cadru didactic	☐ Personal didactic auxiliar ☐ Personal nedidactic
Clasa (dacă este cazul)		
Nume și prenume educator/educatori pentru învăț. primar/ diriginte (dacă este cazul)		
Vârstă în ani împliniți		
Alte observații:		

E. Date privind colaborarea cu autoritățile competente

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârșirea faptelor.

Grădinița cu program normal ERI
Prevenirea și managementul cazurilor de violență
 Ediția I Revizia 0

Personalul de conducere a sesizat alte autorități?	☐ Da ☐ Nu	
Dacă da, care?	☐ 112/UPU ☐ Dispeceratul poliției/SSS/BSS ☐ SPAS/DAS ☐ 119/DGASPC	☐ CPECA ☐ CR-ANITP ☐ Alta (altele): .....
Măsurile luate de instituțiile abilitate (dacă este cazul)		
Numele cadrului didactic desemnat în echipa multidisciplinară și interinstituțională coordonată de DGASPC (dacă este cazul)		
Numele și datele de contact ale managerului de caz desemnat de DGASPC (dacă este cazul)		
Numele și datele de contact ale managerului de caz desemnat de CPECA (dacă este cazul)		
Numele și datele de contact ale lucrătorului de poliție (dacă este cazul)		
A fost depusă o plângere la poliție/parchet?	☐ Da ☐ Nu	
Dacă da, de către cine?	☐ Preșcolar ☐ Părinte ☐ Cadru didactic ☐ Alte persoane din grădiniță ☐ Alte instituții	
Alte observații:		

F. Analiza cazului (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori pentru învăț. primar/, cu asistență din partea psihologului)

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 30 de zile de la sesizarea faptelor.

Cauzele faptei/faptelor	
Efectele faptei/faptelor asupra victimei/victimelor	
Efectele faptei/faptelor asupra autorului/autorilor	
Efectele faptei/faptelor asupra climatului Grădiniței	
Nevoile educaționale, relaționale, sociale și psihologice ale victimei/victimelor, la nivelul Grădiniței	
Nevoile educaționale, relaționale, sociale și psihologice ale autorului/autorilor, la nivelul Grădiniței	
Alte informații rpreșcolarante, de la autoritățile competente (DGASPC, poliție etc.)	
Factorii școlari care au favorizat actul de violență (se completează de CPEV)	

G. Măsuri de sprijin și sancțiuni stabilite la nivelul Grădiniței (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori, cu asistență din partea psihologului)

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 30 de zile de la sesizarea faptelor pentru fiecare autor/victimă și se reactualizează în funcție de progresul și rezultatele deciziilor inițiale. În cazul formelor grave de violență care implică copiii, aceste măsuri de sprijin și sancțiuni sunt comunicate DGASPC și sunt incluse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

Data deciziei	Măsură de sprijin/ sancțiuni	Responsabil	Perioadă, durată	Rezultate înregistrate după primele 3 luni	Rezultate înregistrate după primele 6 luni (pentru cazurile grave de violență)

H. Activități de prevenire și reducere a fenomenului violenței în grădiniță (se completează de CPEV)

Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 30 de zile de la sesizarea faptelor.

Data deciziei	Măsură de prevenire și reducere	Responsabil	Perioadă, durată	Rezultate înregistrate după primele 3 luni	Rezultate înregistrate după primele 6 luni

I. Închiderea cazului (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori, cu asistență din partea psihologului)

Nume și prenume director Grădiniței:	
Nume și prenume președinte CPEV:	
Data încheierii planului	
Rezultatele/progresele înregistrate în ceea ce privește comportamentul persoanelor implicate (victime/autori), relația dintre preșcolari, relația dintre preșcolari și personalul grădiniței (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori, cu asistență din partea psihologului)	
Modalitatea de evaluare a rezultatelor/progresului	

Încheierea cazului s-a făcut cu acordul*: * Dacă nu se există acordul celor implicați, vor fi notate obiecții/motivație în fișă.	☐ Preșcolarului/Preșcolarului ☐ Părinților/Reprezentanților legali; ☐ Cadrelor didactice implicate; ☐ Psihologului; ☐ Managerului de caz DGASPC.
Încheierea cazului s-a făcut la decizia:	☐ Director Grădiniței ☐ Manager de caz DGASPC

NOTĂ:

1. La cel mult 3 luni de la stabilirea planului de măsuri, se va consemna evoluția cazului și eventualele măsuri suplimentare.
2. Închiderea cazului se va consemna în finalul fișei. În cazul în care au fost implicate și alte instituții, se vor atașa rapoartele acestora.
3. La cerere, fișa de management este transmisă reprezentanților ISJ, DGASPC.
4. Prin intermediul acestei fișe poate fi sesizată inclusiv suspiciunea de consum de substanțe psihoactive în rândul preșcolarilor.
5. La litera D, varianta „nu este cazul” se va completa doar în cazul săvârșirii de infracțiuni.